

Брюксел, 31.10.2017 г.
COM(2017) 637 final

2015/0288 (COD)

Изменено предложение за

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

**относно някои аспекти на договорите за
онлайн продажби и други продажби на стоки от разстояние непродажба на стоки, за
изменение на Регламент (ЕО) № 2006/2004 на Европейския парламент и на Съвета
и на Директива 2009/22/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на
Директива 1999/44/ЕО на Европейския парламент и на Съвета**

(текст от значение за ЕИП)

{SWD(2017) 354 final}

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

На 9 декември 2015 г. Комисията прие предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета относно някои аспекти на договорите за предоставяне на цифрово съдържание¹ и предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета относно някои аспекти на договорите за онлайн продажби и други продажби на стоки от разстояние². Тези предложения имат за цел да допринесат за стимулирането на растежа чрез създаването на истински цифров единен пазар, което ще е от полза както за потребителите, така и за предприятията, чрез премахване на основните пречки, свързани с договорното право, които възпрепятстват трансграничната търговия.

С настоящото изменено предложение Комисията предлага да се разшири приложното поле на предложението за Директива относно някои аспекти на договорите за онлайн продажби и други продажби на стоки от разстояние³, така че да бъдат включени и директните продажби (лице в лице).

На фона на бързите търговски и технически промени, дължащи се на цифровизацията, с първоначалното си предложение Комисията целеше да предприеме спешни мерки за преодоляване на основните пречки, които възпрепятстват трансграничната търговия. Поради това тя представи, отдавайки му приоритетно значение, предложение, което обхваща само онлайн продажбите и другите продажби на стоки от разстояние. В съобщението, придружавашо предложението, Комисията отбеляза, че: *„Предвид нарастващото значение на модела за многоканална дистрибуция [...], Комисията ще предприеме всички необходими мерки, за да сближи правилата за онлайн и офлайн продажбите на стоки. Комисията ще гарантира, че потребителите и предприятията могат да разчитат на съгласувана правна рамка [...]*“⁴. За да може да гарантира такава съгласуваност, Комисията се ангажира да предостави на съзакондателите данни относно директните продажби, събирани от нея в контекста на проверката за пригодност по Програмата за пригодност и резултатност на регулаторната рамка (REFIT) на основните директиви на ЕС в областта на потребителското право, която включваше и Директива 1999/44/ЕО относно продажбата на потребителски стоки и свързаните с тях гаранции (ДППСГ)⁵. В съобщението Комисията подчерта също, че заключенията от това упражнение *„биха могли да са от полза за съзакондателите в процеса на разглеждане на предложението за онлайн продажбите на стоки, например чрез разширяване на неговия обхват*“⁶. Съответните данни, събрани от Комисията в контекста на упражнението по проверка за пригодност, бяха предадени на съзакондателите в периода август—септември 2016 г. и след това публикувани през май 2017 г.⁷

1 COM(2015) 634 final.

2 COM(2015) 635 final.

3 За целите на настоящия обяснителен меморандум всяко позоваване на „онлайн продажби“ се разбира като „онлайн продажби и други продажби на стоки от разстояние“.

4 COM(2015) 633 final, стр. 9.

5 Директива 1999/44/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 25 май 1999 г. относно някои аспекти на продажбата на потребителски стоки и свързаните с тях гаранции (ОВ L 171, 7.7.1999 г., стр. 12).

6 COM(2015) 633 final, стр. 10.

7 SWD (2017) 209 final. Докладът относно проверката за пригодност на законодателството в областта на потребителското и маркетинговото право и външните допълнителни проучвания могат да бъдат намерени на следния адрес: http://ec.europa.eu/newsroom/just/item-detail.cfm?item_id=59332&ticket=ST-25614682-

По време на обсъждането на предложението в Европейския парламент (ЕП) и в Съвета съзаконотелите подчертаха необходимостта от съгласувани правила за дистанционните и директните продажби. Докладчиците на ЕП както от водещата комисия по вътрешния пазар и защита на потребителите (IMCO), така и от асоциираната комисия по правни въпроси (JURI) за предложението относно онлайн продажбите и другите продажби от разстояние предложиха изменения, които разширяват приложното поле на предложението, включвайки в него всички договори за продажба, сключени между продавач и потребител. Във връзка с това IMCO поиска от Службата на ЕП за парламентарни изследвания да извърши предварителна оценка на въздействието на тези изменения. Такава оценка на въздействието, изготвена от ЕП, беше публикувана на 14 юли 2017 г. и нейните заключения са в посока на необходимостта от съгласувани правила за всички продажби, което би било от полза както за предприятията, така и за потребителите⁸.

По време на неофициалното заседание на Съвета по правосъдие и вътрешни работи на 7 юли 2017 г., както и в рамките на Работната група по гражданскоправни въпроси (Договорно право) в Съвета по-голямата част от държавите членки изразиха резерви във връзка с правната разпокъсаност, която би възникнала от различните режими на продажбите от разстояние и директните продажби на стоки, твърдейки, че правилата, приложими за продажбата на стоки трябва да бъдат едни и същи, независимо от канала за продажба. Поради това редица държави членки изразиха становище, че Комисията следва да представи изменено предложение за разширяване на приложното поле с цел включване и на директните продажби.

Освен това такова изменено предложение има за цел да улесни постигането на бърз напредък в област, която е в основата на стратегиите за единния пазар, в съответствие със заключенията на Европейския съвет. През юни 2016 г. Европейският съвет призова „за завършване и прилагане до 2018 г. на различните [...] стратегии за единния пазар“⁹. А през юни 2017 г. Европейският съвет подчерта „необходимостта от по-нататъшни усилия от страна на ЕС и неговите държави членки, за да се постигне нивото на амбиция, отразено в заключенията от юни 2016 г. по отношение на единния пазар [...]. Съветът ще докладва на заседанието на Европейския съвет през юни 2018 г. за постигнатия напредък в задълбочаването, изпълнението и прилагането на единния пазар във всичките му аспекти“¹⁰.

Като представя настоящото изменено предложение, с което се разширява приложното поле на първоначалното предложение, включвайки в него директните продажби, Комисията действа в съответствие с посочените по-горе развития в междуинституционалните преговори, вземайки предвид констатациите на проверката за пригодност¹¹ и на оценката на въздействието, извършена от Службата на ЕП за парламентарни изследвания, подробно представени в Работния документ на службите на Комисията, придружаващ измененото предложение¹².

e2NLEtewXUap6Gcb0Wzg4NGelXRUC7OXD3BkwIM0NNPzQKuVog4GztcwvMf4lakPH7hLHq50l9Z1Qp4vLHcpm-Jj71zxYb8vr4dh9M8XMrC8-AOP82AjNmHaQXuUINLKghPW4zVloMFwYYx6y0wJxqAl

8 [http://www.europarl.europa.eu/thinktank/bg/document.html?reference=EPRS_STU\(2017\)603258](http://www.europarl.europa.eu/thinktank/bg/document.html?reference=EPRS_STU(2017)603258).

9 EUCO 26/16, <http://www.consilium.europa.eu/media/21624/28-euco-conclusions-bg.pdf>.

10 EUCO 8/17, <http://www.consilium.europa.eu/media/23964/22-23-euco-final-conclusions-bg.pdf>.

11 Report of the Fitness Check of consumer and marketing law (Доклад относно проверката за пригодност на законодателството в областта на потребителското и маркетинговото право) (SWD(2017) 209 final).

12 Impacts of fully harmonised rules on contracts for the sales of goods (Въздействие на напълно хармонизираните правила относно договорите за продажба на стоки) (SWD(2017) 354 final).

- **Основания и цели на предложението**

В оценката на въздействието на първоначалното предложение се очертават проблемите, пред които са изправени както потребителите, така и предприятията, произтичащи от разликите между националните законодателства в областта на договорното право. Подходът за минимална хармонизация, възприет в ДППСГ, не насърчава потребителите да купуват от други държави от ЕС, нито предприятията да продават в други държави от ЕС¹³. Това пречи на потребителите и предприятията да се възползват в пълна степен от възможностите, предлагани от вътрешния пазар. Оценката от проверката за пригодност потвърди необходимостта от възприемане на съгласувани правила в тази област, които да се прилагат както по отношение на продажбите от разстояние, така и по отношение на директните продажби¹⁴.

Въпреки че след приемането на предложението от Комисията доверието на потребителите в трансграничните покупки онлайн — които представляват по-голямата част от трансграничната търговия на потребителски стоки — се увеличи, то все още е по-ниско от доверието им в покупките на националния пазар¹⁵. Едно от основните притеснения на потребителите във връзка с трансграничната електронна търговия е несигурността им относно основните им договорни права¹⁶. Също така, увеличаването на доверието на потребителите не се изрази в съразмерно нарастване на реалните трансгранични покупки¹⁷.

Доверието на предприятията в трансграничната търговия все още не нараства. Според най-новото проучване за целия ЕС (от 2016 г.) 58 % от всички търговци на дребно в ЕС заявяват, че се чувстват уверени при онлайн продажбите. Въпреки това само 28 % имат доверие в онлайн продажбите в други държави от ЕС, а 30 % заявяват, че чувстват уверени да продават само на потребители в собствената си държава¹⁸. Ролята на разликите между националните законодателства в областта на договорното право като една от основните пречки пред трансграничните продажби, която се подчертава в оценката на въздействието, придружаваща първоначалното предложение, се потвърждава от следните нови данни: две от четирите най-големи пречки пред трансграничната търговия за търговците на дребно, които понастоящем извършват онлайн продажби, се отнасят до разликите в националните законодателства в областта на договорното право (38,1 %) и разликите между националните правила за защита на потребителите (37,4 %)¹⁹. Тези притеснения са отразени в традиционно ниските

13 Report of the Fitness Check of consumer and marketing law (Доклад относно проверката за пригодност на законодателството в областта на потребителското и маркетинговото право) (SWD(2017) 209 final, стр. 78).

14 Report of the Fitness Check of consumer and marketing law (Доклад относно проверката за пригодност на законодателството в областта на потребителското и маркетинговото право) (SWD(2017) 209 final, стр. 62—65).

15 72,4 % от потребителите се чувстват уверени да пазаруват на националния пазар, докато само 57,8 % се чувстват уверени да пазаруват зад граница. Индекс на условията за потребителите (издание за 2017 г.), който може да бъде намерен на адрес: http://ec.europa.eu/newsroom/just/item-detail.cfm?item_id=117250.

16 Европейска Комисия, Consumer survey identifying the main cross-border obstacles to the DSM and where they matter most (Проучване сред потребителите за определяне на основните трансгранични пречки пред цифровия единен пазар и на областите, където те са от най-голямо значение), 2015 г.

17 Индекс на условията за потребителите, издание за 2017 г.

18 Проучване на отношението на търговците на дребно към трансграничната търговия и защитата на потребителите („Retailers' attitudes towards cross-border trade and consumer protection“), 2016 г., стр. 120.

19 Проучване на отношението на търговците на дребно към трансграничната търговия и защитата на потребителите („Retailers' attitudes towards cross-border trade and consumer protection“), 2016 г., стр. 123—124. Тези пречки бяха посочени като най-сериозните, веднага след „по-високия риск от измами и неплащане при трансграничните продажби“ (39,7 %) и „разликите между националните данъчни законодателства“ (39,6 %).

равнища на действително използване на трансграничната електронна търговия от търговците на дребно²⁰.

Разликите между националните законодателства в областта на потребителското договорно право също оказват влияние върху предприятията и потребителите, участващи в трансгранични директни продажби: анализът, извършен в контекста на проверката за пригодност на законодателството на ЕС в областта на потребителското и маркетинговото право, показва, че 42 % от търговците на дребно, извършващи директни продажби, и 46 % от търговците на дребно, използващи канали за продажба от разстояние, гледат на разходите за приважване в съответствие с различните правила за защита на потребителите и тези на договорното право като на сериозни пречки пред техните трансгранични продажби²¹. В същото време данните от скорошната проверка за пригодност по REFIT показват, че за 72 % от потребителите разликите в правата на потребителите в случай на дефектни стоки са важен или много важен фактор, който следва да се вземе предвид при купуването лице в лице в друга държава от ЕС²².

Следователно целта на първоначалното предложение беше да се премахнат основните пречки, свързани с договорното право, които възпрепятстват трансграничната търговия, за да се отстранят проблемите, пред които са изправени предприятията и потребителите поради сложността на правната уредба и разходите за предприятията, произтичащи от разликите в договорното право.

Настоящото изменено предложение, което се прилага за всички видове продажби, е насочено към същата тази цел и допринася още повече за постигането ѝ, тъй като търговците, извършващи или възнамеряващи да извършват директни трансгранични продажби, също са засегнати от несигурността и разходите, произтичащи от разликите между националните законодателства в областта на договорното право, което на свой ред води до по-малко трансгранични продажби, както и до по-малък избор и по-малко конкурентни цени за потребителите. Освен това с настоящото изменено предложение се избягват отрицателните въздействия върху търговците, които продават на национално равнище както от разстояние, както и лице в лице, които биха възникнали в резултат на разликите между националните правни режими в областта на договорното право, приложими към различните канали за разпространение. Поради това предложението интегрира тенденцията за увеличаване на многоканалните продажби и отговаря на развитието на пазара, както за потребителите, така и за предприятията.

- **Съгласуваност със съществуващите разпоредби в тази област на политиката**

Основните материалноправни разпоредби на измененото предложение уреждат основните разлики между националните повелителни норми в областта на потребителските договори, произтичащи от въвеждането от държавите членки на минималния набор от хармонизирани правила на ДППСГ. Именно тези основни разлики в националните норми влияят на решенията на търговците дали или до каква степен да извършват трансгранични продажби на стоки. Въпреки че предложението

20 Проучване на отношението на търговците на дребно към трансграничната търговия и защитата на потребителите („Retailers' attitudes towards cross-border trade and consumer protection“), 2016 г., стр. 105.

21 Report of the Fitness Check of consumer and marketing law (Доклад относно проверката за пригодност на законодателството в областта на потребителското и маркетинговото право) (SWD(2017) 209 final, стр. 100—101).

22 Report of the Fitness Check of consumer and marketing law (Доклад относно проверката за пригодност на законодателството в областта на потребителското и маркетинговото право) (SWD(2017) 209 final, стр. 100).

възприема като основа нормите на ДППСГ, която се предлага да бъде отменена, то предвижда пълно хармонизиране на критериите за съответствие на стоките, на йерархията на средствата за правна защита, с които разполагат потребителите, и на реда и условията за упражняване на тези средства за правна защита.

Предложението допълва съществуващото хоризонтално законодателство за защита на потребителите, по-специално Директива 2011/83/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 г. относно правата на потребителите²³. Двата инструмента няма да се припокриват, а ще действат, като взаимно се допълват, тъй като Директива 2011/83/ЕС включва основно разпоредби относно изискванията за предоставяне на преддоговорна информация, правото на отказ при договори от разстояние и договори извън търговския обект и правилата относно доставката на стоки и преминаването на риска, докато в предложението относно договорите за продажба на стоки се предвиждат правила относно съответствието на стоките с договора, средствата за правна защита, с които разполагат потребителите в случай на липса на съответствие, и редът и условията за упражняването на тези средства за правна защита. Предложението е в съответствие също и с резултата от проверката за пригодност на законодателството на ЕС в областта на потребителското и маркетинговото право²⁴.

Предложението се допълва от специфично за определени сектори законодателство на Съюза, като например законодателството в областта на екодизайна²⁵ или на енергийното етикетироване²⁶, и от приетите във връзка с такова законодателство актове за изпълнение и делегирани актове, с които се въвеждат специфични за отделните продукти изисквания за трайност.

Накрая, предложението е съвместимо с Регламент (ЕС) № 1215/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2012 г. относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела²⁷ и Регламент (ЕО) № 593/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 2008 г. относно приложимото право към договорни задължения (Рим I)²⁸, които съдържат разпоредби за определяне на компетентната юрисдикция и приложимото право.

• **Съгласуваност с други политики на Съюза**

Предложението е свързано с мерките, предложени от Комисията в нейното Съобщение относно всеобхватен подход за стимулиране на трансграничната електронна търговия в полза на европейските потребители и предприятия²⁹. Всяка от тези мерки допринася значително за стимулиране на трансграничната електронна търговия в Европа и тяхното съчетаване представлява пакет от допълващи се и необходими елементи, за да

23 Директива 2011/83/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 г. относно правата на потребителите, за изменение на Директива 93/13/ЕИО на Съвета и Директива 1999/44/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 85/577/ЕИО на Съвета и Директива 97/7/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 304, 22.11.2011 г., стр. 64).

24 Report of the Fitness Check of consumer and marketing law (Доклад относно проверката за пригодност на законодателството в областта на потребителското и маркетинговото право) (SWD(2017) 209 final).

25 Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. за създаване на рамка за определяне на изискванията за екодизайн към продукти, свързани с енергопотреблението (ОВ L 285, 31.10.2009 г., стр. 10—35).

26 Директива 2010/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 19 май 2010 г. относно посочването на консумацията на енергия и на други ресурси от продукти, свързани с енергопотреблението, върху етикети и в стандартна информация за продуктите (ОВ L 153, 18.6.2010 г., стр. 1—12).

27 ОВ L 351, 20.12.2012 г., стр. 1—32.

28 ОВ L 177, 4.7.2008 г., стр. 6.

29 Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите относно всеобхватен подход за стимулиране на трансграничната електронна търговия в полза на европейските потребители и предприятия (COM(2016) 320 final).

може да се извлече максимална полза от увеличението на трансграничния електронен търговски обмен. По-специално, пълното хармонизиране на основните разпоредби на националното договорно право следва да улесни прилагането на предложението Регламент относно блокирането на географски принцип³⁰, тъй като то ще премахне една от основните причини за блокирането на географски принцип от страна на предприятията.

Измененото предложение е в съответствие с предложението за Директива относно предоставянето на цифрово съдържание. И двете предложението представляват важен принос за оползотворяване на потенциала на цифровия единен пазар, като измененото предложение е много важна част от този пакет, тъй като продажбите на стоки представляват над 80 % от общия размер на трансграничната търговия³¹.

В съобщението си относно междинния преглед на изпълнението на стратегията за цифров единен пазар³² Комисията призова Европейския парламент и Съвета своевременно да приемат всички предложени мерки, като се има предвид необходимостта от бързо премахване на оставащите пречки, и да изградят един истински функциониращ цифров единен пазар.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

• Правно основание

Правното основание на настоящото предложение е член 114 от Договора за функционирането на Европейския съюз и основна цел на това предложение е да се подобрят изграждането и функционирането на вътрешния пазар.

Както е обяснено в раздел 1, насочеността на ДППСГ към минимална хармонизация доведе до различия между правилата в областта на потребителското договорно право, дължащи се на националните повелителни норми, които поставят по-високи изисквания в сравнение с тези, предвидени в ДППСГ³³. Тези различия създават пречки за трансграничната търговия и поради тази причина оказват пряко въздействие върху изграждането и функционирането на вътрешния пазар и ограничават конкуренцията. Предложението ще премахне дължащи се на тези различия пречки пред упражняването на основни свободи, и по специално пречките в резултат от допълнителните разходи по сделките при сключване на трансгранични сделки, както и от липсата на увереност у потребителите относно правата им при пазаруване от друга държава от ЕС. Всички тези фактори имат пряко въздействие върху изграждането и функционирането на вътрешния пазар, ограничават конкуренцията и са доказателство за това, че насочеността на ДППСГ към минимална хармонизация не е била достатъчна за преодоляване на

30 Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за преодоляване на блокирането на географски принцип и на други форми на дискриминация въз основа на националността, мястото на пребиваване или мястото на установяване на клиентите в рамките на вътрешния пазар и за изменение на Регламент (ЕО) № 2006/2004 и Директива 2009/22/ЕО (COM(2016) 289 final).

31 Оценка на въздействието, придружаваща предложението относно цифровите договори (SWD(2015) 274 final, стр. 5).

32 Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите относно междинния преглед на изпълнението на стратегията за цифров единен пазар — свързан с интернет цифров единен пазар за всички (COM(2017) 228 final).

33 Тази информация се основава главно на уведомленията от държавите членки до Комисията в съответствие с членове 32 и 33 от Директива 2011/83/ЕС за транспониране на Директива 93/13/ЕО на Съвета и Директива 1999/44/ЕО; за пълния текст на уведомленията, вж: http://ec.europa.eu/consumers/consumer_rights/rights-contracts/directive/notifications/index_en.htm.

свързаните с вътрешния пазар аспекти на трансграничната продажба на стоки в рамките на Съюза.

Отмяна на съществуващата ДППСГ, насочена към минимална хармонизация, и заместването ѝ с директива за пълно хармонизиране с разширен обхват, включващ както продажбите от разстояние, така и директните продажби, ще допринесе за съгласувана правна рамка, която подпомага правилното функциониране на вътрешния пазар. Предложението ще гарантира като цяло високо равнище на защита на потребителите чрез предоставяне на набор от напълно хармонизирани повелителни норми, които запазват и в редица случаи повишават равнището на защита, от която се ползват потребителите съгласно ДППСГ.

- **Субсидиарност**

Измененото предложението е съобразено с принципа на subsidiarity, определен в член 5 от Договора за Европейския съюз.

Целта за премахване на пречките в областта на потребителското договорно право и по този начин за насърчаване на вътрешния пазар в полза на предприятията и потребителите не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки. Правилата относно продажбите на стоки, установени в ДППСГ, са насочени към минимална хармонизация и следователно позволяват различни възможности за транспониране от страна на държавите членки. Това е довело до наличието на различни национални правила и като резултат от тях — до възникването на разходи по сделките при трансгранични продажби. Само координирана намеса на равнището на Съюза с цел премахване на съществуващите различия в националните подходи спрямо законодателството на Европейския съюз в областта на защитата на потребителите чрез пълно хармонизиране може да допринесе за доизграждането на вътрешния пазар посредством решаване на този проблем.

Инициатива на равнището на ЕС ще осигури съгласуваност при развиването на потребителското договорно право, като същевременно ще се гарантира, че всички потребители в ЕС се ползват от еднакво високо равнище на защита. Тя ще създаде правна сигурност за предприятията, които искат да продават свои стоки в други държави членки. Подобен резултат може да се постигне само чрез действие на равнището на ЕС. Предложението ще хармонизира изцяло някои основни потребителски договорни средства за правна защита и условията за тяхното използване. Следователно то ще създаде единен набор от правила, които ще гарантират, независимо дали контекстът е национален или трансграничен и дали продажбите са от разстояние или директни, високо равнище на защита на потребителите в целия Европейски съюз и ще позволят на търговците да продават на потребителите във всички държави членки въз основа на еднакви договорни условия. По този начин предложението ще намали значително разходите на търговците за привеждане в съответствие, като в същото време ще запази високо като цяло равнище на защита на потребителите на ЕС и ще повиши благосъстоянието им посредством по-голям избор на стоки и по-ниски цени.

Както беше подчертано в оценката на въздействието, чието извършване бе възложено от Европейския парламент, мерките на равнище ЕС, и по-специално мерките, свързани също с директните продажби, биха били по-ефективни от мерките на национално равнище. Всички становища, получени от национални парламенти относно предложението за онлайн продажбите и другите продажби на стоки от разстояние бяха

против евентуалното създаване на различни правила за продажбите от разстояние и за директните продажби на стоки³⁴.

Подходът на пълна хармонизация вече се е доказал като успешен в областта на законодателството на ЕС за защита на потребителите, по-специално чрез правилата на Директива 2011/83/ЕС, осигурявайки набор от еднакви права на потребителите в полза на всички потребители в рамките на Европейския съюз, които права се тълкуват и прилагат по еднакъв начин във всички държави членки.

Предложението също така ще предостави съгласувано правно основание за координирани действия по прилагане съгласно Регламента³⁵ за сътрудничество между националните органи, отговорни за прилагане на законодателството за защита на потребителите, като действията по прилагане ще бъдат в голяма степен улеснени от предложените единни напълно хармонизирани правила. По този начин прилагането на законодателството на ЕС ще бъде укрепено в полза на потребителите в ЕС. Подобен резултат може да се постигне само чрез действие на равнището на ЕС.

- **Пропорционалност**

Измененото предложението е в съответствие с принципа на пропорционалност, посочен в член 5 от Договора за Европейския съюз, тъй като то не надхвърля необходимото за постигането на целите.

Предложението няма да хармонизира всички аспекти на договорите за продажба на стоки. То е съсредоточено върху по-нататъшното хармонизиране само на определени цели и ключови повелителни норми на потребителското договорно право в ЕС, които са от съществено значение при трансграничните сделки и са били идентифицирани от заинтересованите лица като пречки пред търговията, а същевременно са необходими за изграждане на доверието на потребителите. Освен това изборът на правната форма на директива вместо регламент ще доведе до значително по-малко намеса в националните законодателства (вж. „Избор на инструмент“ по-долу).

- **Избор на инструмент**

Изборът на директива за инструмент оставя на държавите членки свободата да адаптират формата и средствата за транспониране съобразно националното си право, а същевременно чрез директивата се въвеждат прости и съвременни правила, които премахват пречките от договорноправно естество и се създават еднакви условия на конкуренция за предприятията, като едновременно с това се гарантира, че потребителите се ползват от високо равнище на защита в целия ЕС.

В сравнение с една директива един регламент, за да може да е пряко приложим, би изисквал въвеждането на много по-подробен и всеобхватен режим. Това би довело до значително по-голяма намеса в националните законодателства.

34 Становища бяха предоставени от националните парламенти на Германия, Чехия, Ирландия, Франция, Италия, Люксембург, Нидерландия, Австрия, Португалия и Румъния. За становищата, моля, вижте: http://ec.europa.eu/dgs/secretariat_general/reports/reports_other/npo/index_bg.htm.

35 Регламент (ЕО) № 2006/2004 на Европейския парламент и на Съвета за сътрудничество между националните органи, отговорни за прилагане на законодателството за защита на потребителите (ОВ L 364, 9.12.2004 г., стр. 1).

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, ОТ КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОТ ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Консултации със заинтересованите страни**

Процес на консултиране

Първоначалното предложение беше предшествано от обстоен процес на консултации, който беше основан на съчетание от обществени и целеви консултации. Стремешът на Комисията беше да получи широк и балансиран набор от гледни точки, като даде възможност на всички заинтересовани страни (предприятия, потребители, национални органи, юристи и представители на академичните среди) да изразят своите становища³⁶. Констатациите от тези консултации се съдържат в документ COM(2015)635 final.

След приемането на първоначалното предложение Комисията проведе допълнителни консултации със заинтересовани страни в хода на проверката за пригодност, в която също бе включена ДППСГ и при която бяха взети предвид гледните точки, изразени по отношение на предложението относно онлайн продажбите и другите продажби на стоки от разстояние. Участието на заинтересованите страни се изразяваше в обществена онлайн консултация, продължила от май до септември 2016 г., няколко целеви консултативни дейности, осъществени от външни изпълнители във връзка с подготовката на допълнителни проучвания между април 2016 г. и януари 2017, както и дискусии в рамките на специализирана експертна група на заинтересовани страни, състояща се от представители на основните европейски и национални потребителски и бизнес организации. Констатациите от тези консултации се съдържат в SWD (2017) 209 final и в съответното допълнително проучване относно разходите и ползите от минимално хармонизиране съгласно ДППСГ и от евентуалното пълно хармонизиране и съгласуване на правилата на ЕС за различните канали за продажба³⁷.

Заинтересованите страни нееднократно подчертаха необходимостта да се запази съгласуваността в областта на потребителското договорно право между правилата, приложими за продажбите от разстояние, и правилата, приложими за директните продажби. В рамките на публичната консултация, предхождаща приемането на предложенията относно цифровите договори, участващите държави членки, бизнес сдружения и потребителски организации отправиха предупреждение във връзка с отрицателното въздействие от евентуалните различия между правилата, приложими към продажбите на стоки от разстояние, и правилата, приложими към директните продажби на стоки. Резултатите от горепосоченото проучване³⁸ в допълнение към проверката за пригодност потвърдиха също така констатацията, че националните органи, предприятията и потребителските организации силно подкрепят запазването на единен набор от правила за директните продажби на потребителски стоки и за тези от разстояние. Те считат, че такъв набор от правила ще подобри прозрачността, ще намали сложността и ще направи системата по-разбираема както за потребителите, така и за търговците. Такъв набор от правила би довел също така до улесняване на

36 За повече подробности относно консултациите, моля вж.: http://ec.europa.eu/justice/newsroom/contract/opinion/index_en.htm

37 http://ec.europa.eu/newsroom/just/item-detail.cfm?item_id=59332

38 Study on the costs and benefits of the minimum harmonisation under the Consumer Sales and Guarantees Directive 1999/44/EC and of potential full harmonisation and alignment of EU rules for different sales channels (Проучване на разходите и ползите от минимално хармонизиране съгласно Директива 1999/44/ЕО относно продажбата на потребителски стоки и свързаните с тях гаранции и от евентуално пълно хармонизиране и съгласуване на правилата на ЕС за различните канали за продажба) стр. 44.

трансграничните покупко-продажби, насърчаване на конкуренцията, намаляване на разходите на търговците за привеждане в съответствие и понижаване на цените за потребителите.

- **Оценка на въздействието**

Извършена бе оценка на въздействието на първоначалното предложение, като самото предложение беше публикувано заедно доклад за оценката на въздействието и резюме на тази оценка³⁹.

В работния документ на службите на Комисията, придружаващ измененото предложение, Комисията допълни тази оценка на въздействието с анализ на констатациите и данните, събрани при проверката за пригодност и взе предвид оценката на въздействието, изготвена от Службата на ЕП за парламентарни изследвания⁴⁰. Освен това Комисията също така взе под внимание последните данни, публикувани в изданието за 2017 г. на индекса на условията за потребителите, който се основава на целеви представителни проучвания сред потребителите и търговците на дребно във всички държави от ЕС⁴¹. Работният документ на службите на Комисията представя цялостен преглед на въздействието на напълно хармонизирани правила относно договорите за продажба на стоки върху предприятията, потребителите и, в крайна сметка, върху държавите членки и цифровия и вътрешния пазар на ЕС.

Анализът на Комисията показва, че проблемите, произтичащи от различните национални правила за транспониране на ДППСГ, засягат както продажбите от разстояние, така и директните продажби. В проверката за пригодност, по отношение на която Комитетът за регулаторен контрол даде положително становище на 2 май 2017 г.,⁴² се потвърждават, вариантите на политиката, избрани от Комисията в предложението относно продажбите от разстояние, и се подчертава, че съгласуваността на правните режими на продажбите от разстояние и директните продажби би имала като цяло положително въздействие върху потребителите и предприятията в единния пазар⁴³.

- **Основни права**

Измененото предложение относно предоставянето на цифрово съдържание ще окаже положително въздействие върху редица права, защитени съгласно Хартата на основните права на Европейския съюз, и по-специално член 38 относно защитата на потребителите и член 16 относно свободата на стопанската инициатива.

Един набор от напълно хармонизирани правила относно продажбите от разстояние и директните продажби на стоки ще осигури напълно хармонизирано високо равнище на защита на потребителите в целия ЕС в съответствие с член 38 от Хартата на основните

39 Докладът за оценката на въздействието и резюмето са на разположение на следния адрес: http://ec.europa.eu/justice/contract/digital-contract-rules/index_en.htm

40 SWD (2017)354final, Impacts of fully harmonised rules on contracts for the sales of goods (Въздействие на напълно хармонизираните правила относно договорите за продажба на стоки).

41 Индекс на условията за потребителите, издание за 2017 г.

42 2016/JUST/023, на разположение на адрес: https://ec.europa.eu/info/publications/fitness-check-consumer-and-marketing-law_en.

43 Резюме на проучването относно разходите и ползите от минимално хармонизиране съгласно ДППСГ и от евентуално пълно хармонизиране на избрани области на защитата на потребителите.

права, като предостави на потребителите ясни и специфични права при закупуването на стоки на националния пазар или от други държави членки. Макар че тези правила, като заменят действащите понастоящем национални правила относно стоките, биха могли да доведат до понижаване в отделни аспекти на равнището на защита, от което се ползват потребителите в няколко държави членки, последиците от това понижаване ще бъдат далеч по-слаби от последиците от увеличаването на защитата на потребителите в други аспекти в сравнение с действащите национални закони.

Наличието на набор от напълно хармонизирани правила относно продажбите от разстояние и директните продажби на стоки ще допринесе също и за постигане на целта на член 16, тъй като предприятията ще бъдат улеснени при продаването на стоки в ЕС. Така възможностите им да разширят стопанската си дейност ще бъдат увеличени.

На последно място, въвеждането на ясни права в областта на договорното право може да спомогне за постигане на целта на член 47 (Право на ефективни правни средства за защита), защото може да се засили способността за упражняване на правото на ефективни средства за правна защита пред съдилищата. Новите правила следва да направят по-ясни средствата за правна защита, които са на разположение в случай на спорове.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Измененото предложение няма да има отражение върху бюджета.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

• Обяснение на конкретни разпоредби на измененото предложение

Измененото предложение разширява приложното поле на първоначалното предложение, което беше ограничено до онлайн продажбите и други продажби от разстояние, така че в него се включват директните продажби. Промените в първоначалното предложение се състоят от технически изменения, необходими за разширяването на приложното поле на предложението, както и за отмяната на Директива 1999/44/ЕО, а именно заличаването на позоваването на „онлайн продажби и други продажби на стоки от разстояние“, добавянето на разпоредба относно отмяната на Директива 1999/44/ЕО, включително времево уточнение по отношение на договорите, които ще бъдат обхванати от мерките за транспониране на измененото предложение, и добавяне на някои разпоредби от Директива 1999/44/ЕО, които са необходими за изчерпателността на настоящата директива, в резултат на отмяната на Директива 1999/44/ЕО, като например определението за „производител“. На последно място, така също бяха въведени редица изменения от техническо естество за подобряване на последователността и яснотата на правния текст.

Измененията се отнасят до съображения 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 21, 22, 23, 26, 28, 30, 34, 37, 38 и 42. Предишното съображение 4 беше заличено и предишните съображения 5, 6 и 7 бяха преномерирани съответно на 4, 5 и 6, като същевременно бе въведено ново съображение 7. Измененията в постановителната част се отнасят до членове 1, 2, 15 и 19, като същевременно бяха въведени нови членове 20 и 21. Предишните членове 20, 21 и 22 бяха съответно преномерирани на членове 22, 23 и 24.

Изменено предложение за

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

относно някои аспекти на договорите за ~~онлайн продажби и други продажби на стоки от разстояние~~ продажба на стоки, за изменение на Регламент (ЕО) № 2006/2004 на Европейския парламент и на Съвета и на Директива 2009/22/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 1999/44/ЕО на Европейския парламент и на Съвета

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 114 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет⁴⁴,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- (1) За да запази своята конкурентоспособност на световните пазари, Съюзът трябва да подобри функционирането на вътрешния пазар и успешно да отговори на многобройните предизвикателства, поставяни в наши дни от икономика, която е все по-силно ориентирана към технологиите. Стратегията за цифров единен пазар⁴⁵ определя цялостна рамка за улесняване на включването на цифровото измерение в рамките на единния вътрешния пазар. Първият стълб на стратегията разглежда разпокъсаността на търговията в рамките на ЕС, като обхваща всички основни пречки през развитието на трансграничната електронна търговия, която съставлява най-значителната част от трансграничните продажби на стоки от търговци на потребители.
- (2) За постигането на доброто функциониране на нетинекни цифров единен вътрешния пазар е необходимо да се хармонизират някои аспекти на договорите за продажба на стоки, като за основа се вземе високо равнище на защита на потребителите.
- (3) Електронната търговия е един от основните двигатели на растежа в рамките на цифровия единен вътрешния пазар. Нейният потенциал за растеж обаче далеч не е изцяло оползотворен. За да се засили конкурентоспособността на Съюза и да се стимулира растежът, Съюзът трябва да действа бързо и да насърчава икономическите субекти да разгърнат пълния потенциал на цифровия единен

⁴⁴ ОВ С 264, 20.7.2016 г., стр. 57.

⁴⁵ COM(2015) 192 final.

вътрешния пазар. Пълният потенциал на цифровия единен вътрешния пазар може да бъде разгърнат само ако всички участници на пазара имат безпрепятствен достъп до онлайн трансграничните продажби на стоки, ~~и са в състояние уверено да сключват~~ включително чрез електронни сделки. Правилата на договорното право, въз основа на които се сключват сделките между участниците на пазара, са сред основните фактори, от които зависи дали предприятията ще решат да предлагат стоки през граница ~~онлайн~~. Тези правила влияят също и върху готовността на потребителите да възприемат и да се доверят на този вид покупки.

- (4) ~~Въпреки че онлайн продажбите на стоки представляват по голямата част от продажбите от разстояние в Съюза, настоящата директива следва да обхваща всички канали за продажба от разстояние, включително поръчките по телефон и по пощата, за да се избегнат всякакви неоправдани нарушения на конкуренцията и да се създадат равни условия за всички предприятия, осъществяващи продажби от разстояние.~~
- (54) Правилата на Съюза, приложими по отношение на ~~онлайн и други форми на~~ продажбаите на стоки ~~от разстояние~~, все още са разпокъсани, въпреки че правилата относно изискванията за предоставяне на преддоговорна информация, правото на отказ при договори от разстояние и условията за доставка вече са напълно хармонизирани. Други основни договорни елементи, като критериите за съответствие, средствата за правна защита и реда и условията за тяхното упражняване по отношение на стоки, които не съответстват на договора, понастоящем подлежат на минимална хармонизация съгласно Директива 1999/44/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁴⁶. Държавите членки получиха право да надхвърлят определените от Съюза стандарти и да въведат правила, които да гарантират още по-високо равнище на защита на потребителите. Възползвайки се от това право те насочиха действията си към различни елементи и в различна степен. Така националните разпоредби за транспониране на ~~законодателството на Съюза относно потребителското договорно право~~ Директива 1999/44/ЕО към настоящия момент значително се различават по отношение на съществени елементи ~~на договора за продажба~~, например липсата или наличието на йерархия на средствата за правна защита, срока на законовата гаранция, срока за обръщане на тежестта на доказване или известяването на продавача за наличието на дефект.
- (65) Съществуващите различия могат да повлияят неблагоприятно на предприятията и потребителите. Съгласно Регламент (ЕО) № 593/2008 на Европейския парламент и на Съвета⁴⁷ предприятията, насочващи дейността си към потребители в други държави членки, трябва да вземат предвид повелителните норми на правото в областта на потребителските договори в държавата по обичайното местопребиваване на потребителя. Тъй като тези норми са различни в различните държави членки, предприятията може да имат допълнителни разходи. В резултат на това много предприятия може да предпочетат да продължат да търгуват само на националния си пазар или да изнасят само в една или две държави членки. Този избор за намаляване на излагането на разходите и рисковете, свързани с трансграничната ~~електронна търговия~~ търговия, води до

46 Директива 1999/44/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 25 май 1999 г. относно някои аспекти на продажбата на потребителски стоки и свързаните с тях гаранции (ОВ L 171, 7.7.1999 г., стр. 12).

47 Регламент (ЕО) № 593/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 2008 г. относно приложимото право към договорни задължения (Рим I) (ОВ L 177, 4.7.2008 г., стр. 6).

загуба на възможности за разширяване на търговската дейност и за икономии от мащаба. Малките и средните предприятия са особено засегнати.

- (76) Въпреки че в резултат на прилагането на Регламент (ЕО) № 593/2008 потребителите се ползват от високо равнище на защита, когато купуват от чужбина ~~онлайн или по друг начин от разстояние~~, разпокъсаността оказва отрицателно въздействие и върху степента на доверие на потребителите в ~~електронната търговия~~ трансграничните сделки. Няколко са факторите, които допринасят за това недоверие, но несигурността относно основните договорни права се нарежда сред главните опасения на потребителите. Тази несигурност съществува, без значение дали потребителите са защитени или не от повелителните разпоредби на потребителското договорно право в своята държава членка в случаите, когато продавач насочва трансграничните си дейности към тях, нито дали потребителите сключват или не сключват трансгранични договори с продавач, без съответният продавач да упражнява търговска дейност в държавата членка на потребителя.
- (7) Въпреки че онлайн продажбите на стоки съставляват по-голямата част от трансграничните продажби в Съюза, разликите между националните законодателства в областта на договорното право засягат също и търговците на дребно, използващи канали за продажба от разстояние, както и търговците на дребно, извършващи директни продажби, и не им позволяват да разширяват дейността си зад граница. Настоящата директива следва да обхваща всички канали за продажба, за да се създадат равни условия за всички стопански субекти, осъществяващи продажби на стоки за потребителите. Чрез установяване на еднообразни правила за различните канали за продажба настоящата директива следва да избегне всяко разминаване, което би довело до непропорционални тежести за нарастващия брой търговци на дребно в Съюза, използващи мултиканален модел. Необходимостта от възприемане на съгласувани правила относно продажбите и гаранциите за всички канали за продажба беше потвърдена при проверката за пригодност на законодателството на ЕС в областта на потребителското и маркетинговото право, която обхваща и Директива 1999/44/ЕО⁴⁸.
- (8) За да се отстранят тези проблемите, дължащи се на разпокъсаността на националните правила, предприятията и потребителите следва да могат да разчитат на набор от напълно хармонизирани и целенасочени правила относно ~~онлайн и другите форми на продажба на стоки от разстояние~~ продажбите на стоки. Единни правила са необходими във връзка с няколко съществени елемента на потребителското договорно право, по отношение на които настоящият подход за минимална хармонизация доведе до различия и търговски пречки в рамките на Съюза. Поради това настоящата директива следва да

48 Работен документ на службите на Комисията (SWD(2017) 208 final). Доклад относно проверката за пригодност на Директива 2005/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2005 г. относно неелоялни търговски практики от страна на търговци към потребители на вътрешния пазар и изменение на Директива 84/450/ЕИО на Съвета, Директиви 97/7/ЕО, 98/27/ЕО и 2002/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, и Регламент (ЕО) № 2006/2004 на Европейския парламент и на Съвета („Директива за неелоялни търговски практики“); Директива 93/13/ЕИО на Съвета от 5 април 1993 г. относно неравноправните клаузи в потребителските договори; Директива 98/6/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 1998 г. относно защитата на потребителите при обозначаването на цените на стоките, предлагани на потребителите; Директива 1999/44/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 25 май 1999 г. относно някои аспекти на продажбата на потребителски стоки и свързаните с тях гаранции; Директива 2009/22/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. относно исконете за преустановяване на нарушения с цел защита на интересите на потребителите; Директива 2006/114/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2006 г. относно заблуждаващата и сравнителната реклама.

отмени Директива 1999/44/ЕО, установяваща минимална хармонизация, и да въведе напълно хармонизирани правила за договорите за продажба на стоки.

- (9) Напълно хармонизираните правила в областта на потребителското договорно право ще улеснят търговците да предлагат своите продукти в други държави членки. Разходите на предприятията ще бъдат намалени, тъй като те вече няма да е необходимо да вземат предвид различията в повелителните норми в областта на потребителското договорно право. Те ще се ползват от по-голяма правна сигурност при продажбите ~~от разстояние~~ в други държави членки, благодарение на наличието на стабилна среда в областта на договорното право.
- (10) Засилената конкуренция между търговците на дребно вероятно ще доведе до предлагане на повече възможности за избор на по-конкурентни цени за потребителите. Благодарение на целенасочените напълно хармонизирани правила потребителите ще се ползват от високо равнище на защита и повишаване на благосъстоянието. Това от своя страна ще увеличи доверието им в трансграничната търговия ~~от разстояние, и по-специално в онлайн търговията.~~ Потребителите ще извършват по-уверено трансгранични покупки ~~от разстояние~~, знаейки, че се ползват с едни и същи права на територията на целия Съюз.
- (11) Настоящата директива обхваща правилата, приложими по отношение на ~~онлайн и другите форми на продажба на стоки от разстояние~~ продажбите на стоки, само във връзка с ключовите договорни елементи, необходими за преодоляване на пречките пред ~~цифровия единен вътрешния~~ пазар, свързани с договорното право. За тази цел правилата относно изискванията за съответствие, средствата за правна защита на потребителите при липса на съответствие на стоката с договора и редът и условията за тяхното упражняване следва да бъдат напълно хармонизирани и равнището на защита на потребителите следва да бъде завишено в сравнение с това по Директива 1999/44/ЕО.
- (12) Когато договорът включва елементи на продажба на стоки и предоставяне на услуги, настоящата директива следва да се прилага само по отношение на частта, отнасяща се до продажбата на стоки, в съответствие с подхода, възприет в Директива 2011/83/ЕС на Европейския парламент и на Съвета⁴⁹.
- (13) Настоящата директива не следва да се прилага по отношение на стоки като DVD и компактдискове, включващи цифрово съдържание по начин, който превръща стоките само в носители на цифровото съдържание. Тя обаче следва да се прилага по отношение на цифровото съдържание, интегрирано в стоки, като домакински уреди или играчки, в които то е интегрирано по такъв начин, че неговите функции са подчинени на основните функционалности на стоките, и то функционира като неразделна част от стоките.
- (14) Настоящата директива не следва да засяга договорното право на държавите членки в областите, които не се уреждат от нея. Освен това в някои области, уредени с настоящата директива, Държавите членки следва също така да бъдат свободни да ~~предвиждат по-подробни условия~~ установяват правила във връзка с аспектите, които не са уредени с настоящата директива, доколкото тези аспекти не са напълно хармонизирани от директивата — това се отнася за давностните срокове за упражняване на правата на потребителите и за търговските гаранции.

⁴⁹ Директива 2011/83/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 г. относно правата на потребителите, за изменение на Директива 93/13/ЕИО на Съвета и Директива 1999/44/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 85/577/ЕИО на Съвета и Директива 97/7/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 304, 22.11.2011 г., стр.64).

Накрая, във връзка с-и правото на регресен иск на продавача, държавите членки следва да разполагат със свобода да установяват по-подробни условия за упражняването на това право.

- (15) ~~При позоваване на едни и същи понятия и~~ Правилата на настоящата директива допълват следва да се прилагат и тълкуват по начин, съвместим с правилата, установени от Директива 1999/44/ЕО и Директива 2011/83/ЕС на Европейския парламент и на Съвета. Докато Директива 2011/83/ЕС на Европейския парламент и на Съвета установява главно разпоредби относно изискванията за предоговорната информация, правото на отказ при договори от разстояние и договори извън търговския обект, както и правила относно доставката и преминаването на риска, настоящата директива въвежда правила относно съответствието на стоките, средствата за правна защита при липса на съответствие и реда и условията за прилагане на тези средства за правна защита, както са тълкувани в съдебната практика на Съда на Европейския съюз.
- (16) За целите на правната яснота ~~настоящата директива~~ следва да включва определение на понятието „договор за продажба“. В това определение следва да се посочва, че договорите, при които стоките предстои да бъдат произведени или изработени, включително съгласно спецификации на потребителя, също са включени в обхвата на ~~настоящата директива~~.
- (17) С цел постигане на яснота и сигурност за продавачите и потребителите ~~настоящата директива~~ следва да определи понятието „договор“. Това определение следва да отразява общите традиции на всички държави членки, като изисква наличие на споразумение, предназначено да породи задължения или други правни последици, за да се установи съществуването на договор.
- (18) За да се постигне баланс между изискването за правна сигурност и подходяща гъвкавост на правните норми, всяко посочване в настоящата директива на това, което може да се очаква от дадено лице или което дадено лице може да очаква, следва да се разбира като посочване на това, което може разумно да се очаква. Критерият за това дали очакванията са разумни следва да бъде обективно установен, като се вземат предвид естеството и целта на договора, обстоятелствата по конкретния случай и обичаите и практиките на участващите страни. По-специално, разумният срок за завършване на ремонт или замяна следва да бъде обективно установен, като се вземе предвид естеството на стоките и на липсата на съответствие.
- (19) С цел да се осигури яснота относно това какво даден потребител може да очаква от стоките и какви са отговорностите на продавача, в случай че не успее да достави очакваното, от съществено значение е правилата за определяне на съответствието с договора да се хармонизират напълно. Законните интереси на двете страни по договор за продажба следва да бъдат опазени чрез прилагане на набор от субективни и обективни критерии. Съответствието с договора следва да се преценява като се вземат предвид не само изискванията, които действително са били поставени в договора – включително в предоговорната информация, която е неразделна част от договора – но също така и някои обективни изисквания, които представляват нормално очакваните стандарти за стоки, по-специално по отношение на пригодност за целта, опаковка, инструкции за монтаж и нормални възможности за качество и изпълнение.
- (20) Голям брой потребителски стоки е предвидено да бъдат монтирани, преди да могат успешно да бъдат използвани от потребителя. Следователно всяка липса

на съответствие в резултат на неправилен монтаж на стоката следва да се разглежда като липса на съответствие с договора, когато монтажът е извършен от продавача или под контрола на продавача, както и ако стоките са монтирани от потребителя, но неправилният монтаж се дължи на погрешни инструкции за монтаж.

- (21) Съответствието следва да обхваща както материалните, така и правните недостатъци. Правата на трети лица и други правни недостатъци биха могли реално да попречат на потребителя да използва стоките в съответствие с договора, когато титулярът на правата правомерно задължава потребителя да спре да нарушава тези права. По тази причина продавачът следва да гарантира, че стоките не са обременени с каквито и да било права на трети лица, които пречат на потребителя да използва стоките в съответствие с договора.
- (22) Свободата на договаряне по отношение на критериите за съответствие с договора следва да се гарантира, но за да се избегне заобикалянето на отговорността при липса на съответствие и да се гарантира високо равнище на защита на потребителите, всяко изключение от повелителните норми относно критериите за съответствие и неправилния монтаж, което е в ущърб на интересите на потребителя, следва да бъде валидно само ако потребителят е бил изрично уведомен и изрично е дал съгласие за това при сключването на договора.
- (23) Гарантирането на по-голяма трайност на потребителските стоки е важно за постигане на по-устойчиви модели на потребление и на кръгова икономика. По същия начин, задържането на несъответстващите продукти извън пазара на Съюза чрез засилване на надзора на пазара и осигуряване на подходящи стимули за икономическите оператори е от съществено значение за повишаване на доверието във функционирането на единния вътрешния пазар. За тези цели създаването на законодателство на Съюза, което е специфично за определени продукти, е най-подходящият подход за въвеждане на трайността и на други свързани с продуктите изисквания във връзка с конкретни видове или групи продукти, чрез използване на адаптирани критерии. Следователно настоящата директива следва да има допълващо действие по отношение на целите, преследвани с ~~това~~ такова законодателство на Съюза, отнасящо се конкретно за ~~ектора~~ продуктите. Доколкото конкретна информация по отношение на трайността е включена в преддоговорна декларация, която е част от договора за продажба, потребителят следва да може да я използва като част от критериите за съответствие.
- (24) Засилването на правната сигурност както за потребителите, така и за продавачите налага ясно да се посочи моментът, в който следва да се преценява съответствието на стоките с договорите. С цел да се осигури съгласуваност между настоящата директива и Директива 2011/83/ЕС е уместно моментът на преминаване на риска да бъде определен като момент за извършване на преценка на съответствието на стоките. В случаите, когато стоките трябва да бъдат монтирани обаче, съответно приложимият момент следва да се адаптира.
- (25) Факултативната възможност държавите членки да запазят задължението потребителите да изпращат уведомление може да стане причина те лесно да губят добре обосновани искания за прилагане на средства за правна защита в случай на закъснение или липса на уведомяване, особено при трансгранични сделки, при които се прилага законодателството на друга държава членка и

потребителите не са наясно с това задължение за уведомяване, произтичащо от законодателството на другата държава членка. Ето защо по отношение на потребителите не следва да се въвежда задължение за уведомяване. Съответно държавите членки не следва да могат да приемат или да запазват изискване потребителят да уведомява продавача за липсата на съответствие в рамките на определен срок.

- (26) За да се даде възможност на предприятията да разчитат на единен набор от правила в целия Съюз, е необходимо срокът, за който тежестта на доказване на липсата на съответствие е обърната в полза на потребителя, да се хармонизира напълно. През първите две години, за да се възползва от презумпцията за липса на съответствие, потребителят следва само да установи докаже несъответствието на стоката, без да е необходимо да доказва също, че липсата на съответствие действително е съществувала към момента за установяване на съответствието. С цел да се повиши правната сигурност по отношение на наличните средства за правна защита при липса на съответствие с договора и с цел да се премахне една от основните пречки пред ~~цифровия~~ единен вътрешния пазар, следва да се предвиди напълно хармонизиран ред за упражняване на средствата за правна защита. По-специално, потребителят следва да се ползва с възможност за избор между ремонт и замяна като първо средство за правна защита, което следва да спомогне за запазване на договорните отношения и взаимното доверие. Освен това предоставянето на възможност потребителите да изискват ремонт на стоката следва да насърчи устойчивото потребление и може да допринесе за по-голяма трайност на продуктите.
- (27) Изборът на потребителя между ремонт и замяна следва да се ограничава само когато избраният вариант би бил непропорционален в сравнение с другия наличен вариант или ако е невъзможен или незаконен. Например може да е непропорционално да се иска замяна на стока поради незначително одраскване, ако тази замяна ще създаде значителни разходи, при положение че одрасканото лесно може да бъде ремонтирано.
- (28) Когато продавачът не е отстранил липсата на съответствие чрез ремонт или замяна без значително неудобство за потребителя и в разумен срок, потребителят следва да има право на намаление от цената или прекратяване на договора. По-специално, всеки ремонт или замяна ~~трябва~~ следва да бъдат успешно извършени в рамките на този разумен срок. Какво е разумен срок следва да бъде обективно установено, като се има предвид естеството на стоките и на липсата на съответствие. Ако след изтичането на разумния срок продавачът не е успял да отстрани липсата на съответствие, потребителят не следва да бъде задължен да приема по-нататъшни опити от страна на продавача по отношение на една и съща липса на съответствие.
- (29) Като се има предвид, че правото да се прекрати договора поради липса на съответствие е важно средство за правна защита, приложимо в случаите, когато ремонтът или замяната не са осъществими или не са били успешни, потребителят следва да се ползва с правото да прекрати договора също и при наличие на незначително несъответствие. Това ще осигури силен стимул всички случаи на липса на съответствие да бъдат коригирани на ранен етап. За да се гарантира ефективното право на потребителя да прекрати договора в случаите, когато придобива множество стоки, някои от които са аксесоар към основния артикул, който аксесоар потребителят не би придобил без основния артикул, и когато липсата на съответствие засяга основния артикул, потребителят следва да

има право да прекрати договора и за аксесоарите дори последните да са в съответствие с договора.

- (30) По отношение на прекратяването на договора от страна на потребителя поради липса на съответствие, в настоящата директива следва да се посочват само основните последици и редът и условията за упражняване на правото на прекратяване, и по-специално задължението страните да върнат това, което са получили. Така продавачът ~~е длъжен~~ следва да бъде задължен да възстанови цената, платена от потребителя, а потребителят ~~връща~~ следва да върне стоката.
- (31) За да се гарантира ефективното право на потребителя да прекрати договора, като в същото време се предотврати неоснователното обогатяване на потребителя, задължението потребителят да заплати за обезценяването на стоката следва да бъде ограничено до ситуациите, при които обезценяването надхвърля нормалната употреба. Във всеки случай потребителят не следва да бъде задължен да плаща повече от цената, която е била договорена за стоката. Когато връщането на стоката е невъзможно поради унищожаване или загуба, потребителят следва да заплати паричната стойност на унищожената стока. Потребителят обаче не следва да бъде задължаван да заплаща паричната стойност, когато унищожаването или загубата се дължат на липсата на съответствие на стоката с договора.
- (32) С цел да се повиши правната сигурност за продавачите и цялостното доверие на потребителите в трансграничните покупки е необходимо да се хармонизира срокът, в рамките на който продавачът носи отговорност за липса на съответствие, съществувала към момента, в който потребителят е влязъл във владение на стоката. Като се има предвид, че при транспонирането на Директива 1999/44 по-голямата част от държавите членки са предвидили двугодишен срок и в практиката участниците на пазара считат това за разумен срок, този срок следва да се запази.
- (33) За да се гарантират по-висока информираност на потребителите и по-лесно прилагане на правилата на Съюза относно правата на потребителите във връзка с липсата на съответствие на стоките, настоящата директива следва да изравни срока, в рамките на който тежестта на доказване е обърната в полза на потребителите, и срока, в рамките на който продавачът носи отговорност за евентуална липса на съответствие.
- (34) С цел да се гарантира прозрачност, следва да бъдат предвидени някои изисквания за прозрачност по отношение на търговските гаранции. Освен това, с цел да се повиши правната сигурност и за да се избегне подвеждане на потребителите, в настоящата директива следва да се предвиди ~~ее предвижда~~, че когато условията по търговската гаранция, посочени в рекламни съобщения или в преддоговорната информация, са по-благоприятни за потребителя от тези, включени в заявлението за предоставяне на гаранция, с предимство следва да се ползват по-изгодните условия. Накрая, настоящата директива следва да установява правила за съдържанието на заявлението за предоставяне на гаранция и начина, по който то следва да се предоставя на потребителите. Държавите членки следва да бъдат свободни да установяват правила за останалите аспекти на търговските гаранции, които не са обхванати от настоящата директива, при условие че тези правила не лишават потребителите от защитата, предоставяна им от напълно хармонизираните разпоредби на настоящата директива относно търговските гаранции.

- (35) Като се има предвид, че продавачът носи отговорност пред потребителя за всяка липса на съответствие на стоката, произтичаща от действие или пропуск от страна на продавача или на трета страна, оправдано е продавачът да може да предявява претенции срещу отговорното лице, намиращо се на по-ранен етап във веригата на сделките. Въпреки това, настоящата директива не следва да засяга принципа на свобода на договаряне между продавача и други страни във веригата на сделките. Подробностите относно упражняването на това право, и по-специално срещу кого и как се предявяват подобни средства за правна защита, следва да се уреждат от държавите членки.
- (36) На лицата или организациите, които съгласно националното законодателство се счита, че имат законен интерес да защитават договорните права на потребителите, следва да се даде право да сезират съд или административен орган, компетентен да взема решения по жалби или да започне съответно производство.
- (37) Нищо в настоящата директива не следва да засяга прилагането на правилата на международното частно право, по-специално Регламент (ЕО) № 593/2008 и Регламент (ЕС) № 1215/2012 на Европейския парламент и на Съвета⁵⁰.
- (38) Директива 1999/44/ЕО следва да бъде изменена, така че договорите за продажба от разстояние да се изключат от приложното ѝ полеотменена. Датата на отмяна следва да бъде уеднаквена с датата за транспониране на настоящата директива. С цел да се гарантира еднакво прилагане на законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими на държавите членки, за да се съобразят с настоящата директива, спрямо договорите, сключени след датата на транспонирането ѝ, настоящата директива не следва да се прилага спрямо договорите, сключени преди датата на нейното транспониране.
- (39) Регламент (ЕО) № 2006/2004 на Европейския парламент и на Съвета⁵¹ следва да бъде изменен, за да включва позоваване на настоящата директива в приложението си, с цел да се улесни трансграничното сътрудничество по прилагането на настоящата директива.
- (40) Директива 2009/22/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁵² следва да бъде изменена, за да включва позоваване на настоящата директива в приложението си, с цел да се гарантира, че колективните интереси на потребителите, посочени в настоящата директива, са защитени.
- (41) В съответствие със Съвместната политическа декларация от 28 септември 2011 г. на държавите членки и на Комисията относно обяснителните документи⁵³ държавите членки се задължават в обосновани случаи да прилагат към съобщението за своите мерки за транспониране един или повече документи, обясняващи връзката между компонентите на дадена директива и съответните елементи от националните инструменти за транспониране. Законодателят смята, че предоставянето на тези документи е обосновано по отношение на настоящата директива.

50 Регламент (ЕС) № 1215/2012 на Европейския парламент и на Съвета относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела (преработен текст) (ОВ L 351, 20.12.2012 г., стр. 1).

51 Регламент (ЕО) № 2006/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 27 октомври 2004 г. за сътрудничество между националните органи, отговорни за прилагане на законодателството за защита на потребителите (ОВ L 165, 18.6.2013 г. и ОВ L 364, 9.12.2004 г., стр. 1).

52 Директива 2009/22/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. относно исковете за преустановяване на нарушения с цел защита на интересите на потребителите (ОВ L 110, 1.5.2009 г., стр. 30).

53 ОВ С 369, 17.12.2011 г., стр. 14.

- (42) ~~Дожелжето н~~Целите на настоящата директива, а именно да допринесе за функционирането на вътрешния пазар чрез съгласувано преодоляване на свързаните с договорното право пречки ~~онлайн и другите форми на продажба на стоки от разстояние~~ продажбата на стоки през граница в Съюза, не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, тъй като никоя държава членка поотделно не е в състояние да се справи със съществуващата правна разпокъсаност като гарантира съгласуваност на своето законодателство със законодателствата на другите държави членки. ~~А в~~Место това целите на настоящата директива могат да бъдат постигнати по-добре на равнището на Съюза чрез премахване на установените пречки, свързани с договорното право, посредством пълно хармонизиране. Следователно, за да се постигнат целите на настоящата директива, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигане на тези цели.
- (43) Настоящата директива зачита основните права и съблюдава принципите, утвърдени по-специално от Хартата на основните права на Европейския съюз, и по-конкретно в членове 16, 38 и 47 от нея,

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

Предмет и обхват

1. Настоящата директива установява някои изисквания относно договорите за продажба ~~от разстояние~~, сключени между продавача и потребителя, и по-специално правилата относно съответствието на стоките, средствата за правна защита в случай на несъответствие и условията и редът за упражняването на тези средства за правна защита.
2. Настоящата директива не се прилага по отношение на договори ~~от разстояние~~ за предоставяне на услуги. При все това в случаите, когато договорите за продажба предвиждат както продажба на стоки, така и предоставяне на услуги, настоящата директива се прилага по отношение на частта, отнасяща се до продажбата на стоки.
3. Настоящата директива не се прилага за ~~трайните~~ материалните носители, които включват цифрово съдържание, когато ~~трайните~~ материалните носители са използвани изключително като носител за предоставяне на цифровото съдържание на потребителя.
4. Държавите членки могат да изключват от обхвата на настоящата директива договорите за продажба на стоки втора употреба, продавани на публични търгове, когато потребителите имат възможност да присъстват лично на продажбата.
45. Ако в настоящата директива не е предвидено друго, тя не засяга общите разпоредби в областта на договорното право на национално равнище, като правилата за сключването, действителността или последиците от договорите, включително последиците от прекратяването на договора.

Определения

За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:

- а) „договор за продажба“ означава всеки договор, по силата на който продавачът прехвърля или се задължава да прехвърли на потребителя собствеността върху стоки, включително и върху стоки, които предстои да бъдат произведени или изработени, а потребителят заплаща или се задължава да заплати цената за тях;
- б) „потребител“ означава всяко физическо лице, което като страна по договори, попадащи в обхвата на настоящата директива, действа извън рамките на своята търговска или стопанска дейност, занаят или професия;
- в) „продавач“ означава всяко физическо или юридическо лице, независимо дали е частно или публично, което във връзка с договорите, попадащи в обхвата на настоящата директива, действа, преследвайки цели, свързани с неговата търговска или стопанска дейност, занаят или професия, включително когато извършва това чрез друго лице, действащо от негово име или за негова сметка;
- г) „производител“ означава лице, произвеждащо стоки, вносител на стоки в Съюза или всяко лице, което претендира, че е производител като поставя своето име, търговска марка или друг отличителен знак върху стоките;
- д) „стоки“ означава всички движими материални вещи, с изключение на:
 - а) вещите, продавани при принудително изпълнение или чрез други мерки от оправомощен от закона орган;
 - б) вода, газ и електрическа енергия, освен ако се предлагат за продажба в ограничен обем или определено количество;
- ~~е) „договор за продажба от разстояние“ означава всеки договор за продажба, сключен в рамките на организирана система от разстояние без едновременното физическо присъствие на продавача и потребителя, чрез изключителното използване на едно или повече средства за комуникация от разстояние, включително чрез интернет, до сключването на договора, включително и момента на сключване на договора;~~
- ~~ж) „траен носител“ означава всеки инструмент, даващ възможност на потребителя или на продавача да съхранява информация, изпратена лично до него, по начин, който позволява бъдещото ѝ използване за период от време, съответстващ на целите, за които е предназначена информацията, и който позволява идентичното възпроизвеждане на съхранената информация;~~
- е) „търговска гаранция“ означава всеки ангажимент от страна на продавач или производител („гарант“) към потребителя, в допълнение към неговите правни задължения във връзка с гаранцията за съответствие, да възстанови заплатената цена или да замени или ремонтира стоките, или да предостави сервизно обслужване за стоките, по какъвто и да било начин, ако те не отговарят на спецификациите или на други изисквания, несвързани със съответствието, посочени в заявлението за предоставяне на гаранция или в съответната реклама, направена в момента на сключване на договора или преди неговото сключване;

- ж) „договор“ означава споразумение, което има за цел да породи задължения или други правни последици;
- з) „ремонт“ означава привеждането на стоката в съответствие с договора, в случай на липса на такава;
- и) „безплатно“ означава без да се заплащат необходимите разходи, направени за привеждане на стоките в съответствие, и по-специално разходите за пощенски услуги, труд и материали.

Член 3

Равнище на хармонизация

Държавите членки не запазват или не въвеждат разпоредби, отклоняващи се от предвидените в настоящата директива, включително повече или по-малко строги разпоредби, с които да гарантират различно равнище на защита на потребителите.

Член 4

Съответствие с договора

1. Продавачът гарантира, че за да съответстват на договора, стоките трябва, където е уместно:
 - а) да бъдат с предвиденото в договора количество, качество и описание, което означава също, че когато продавачът показва на потребителя мостра или образец, стоките притежават качеството и отговарят на описанието на тази мостра или образец;
 - б) да са годни за конкретната употреба, за която потребителят ги желае и за която той е уведомил продавача при сключването на договора и която продавачът е приел; и
 - в) да притежават съответните качества и работни характеристики, посочени в преддоговорното изявление, което е неразделна част от договора.
2. За да съответстват на договора, стоките трябва също така да отговарят на изискванията на членове 5, 6 и 7.
3. Всяко споразумение, с което се изключва, дерогира или променя действието на членове 5 и 6 в ущърб на потребителя, е действително само ако в момента на сключването на договора потребителят е знаел за особеното състояние на стоките и изрично е приел това особено състояние при сключването на договора.

Член 5

Изисквания за съответствие на стоките

Стоките трябва, където е уместно:

- а) да са годни за всички цели, за които обикновено служат стоки със същото описание;
- б) да бъдат доставени със съответните аксесоари, които е нормално потребителят да очаква да получи, включително опаковка, инструкции за монтаж или други указания; и

- в) да притежават качествата и работните характеристики, които са обичайни за стоки от същия вид и които потребителят може да очаква предвид естеството на стоките и предвид всяко публично изявление, направено от продавача или от негово име, или от други лица, намиращи се на предшестващ етап на веригата от сделки, включително и от производителя, освен ако продавачът докаже, че:
- i) продавачът не е бил и не е можело основателно да се очаква да бъде осведомен за въпросното изявление;
 - ii) към момента на сключването на договора изявлението е било коригирано; или
 - iii) решението за закупуване на стоките не е можело да бъде повлияно от изявлението.

Член 6

Неправилен монтаж

Когато стоката е монтирана неправилно, всяка липса на съответствие в резултат на неправилния монтаж се счита за липса на съответствие на стоката с договора, ако:

- а) монтажът на стоката е извършен от продавача или на отговорност на продавача; или
- б) стоката, която е предназначена да бъде монтирана от потребителя, е била монтирана от потребителя, но неправилният монтаж се дължи на недостатък в инструкциите за монтаж.

Член 7

Права на трети лица

Към момента на установяване на наличие на съответствие с договора, определен в член 8, стоките ~~трябва да~~ са свободни от всякакви права на трети лица, включително права, основаващи се на интелектуална собственост, така че стоките да могат да бъдат използвани в съответствие с договора.

Член 8

Момент, към който се установява наличие на съответствие с договора

1. Продавачът отговаря за всяка липса на съответствие с договора, която съществува към момента на:
 - а) влизане на стоката във владение на потребителя или на трета страна, посочена от потребителя и различна от превозвача; или
 - б) предаване на стоката на изборния от потребителя превозвач, когато този превозвач не е бил предложен от продавача или когато продавачът не предлага транспортиране.
2. Когато стоката е монтирана от продавача или на негова отговорност, приключването на монтажа се счита за момента, в който потребителят влиза във физическо владение на стоката. Когато се предвижда стоката да бъде

монтирана от потребителя, за момент на влизане във физическо владение от страна на потребителя се счита моментът, настъпил след изтичане на разумен срок за монтаж от страна на потребителя, но във всеки случай не по-късно от 30 дни след срока, посочен в параграф 1.

3. Всяка липса на съответствие с договора, която бъде установена в срок от две години, считано от момента, посочен в параграфи 1 и 2, се счита за съществувала към момента, посочен в параграфи 1 и 2, освен ако това е несъвместимо с естеството на стоката или с естеството на липсата на съответствие.

Член 9

Средства за правна защита на потребителя при липса на съответствие с договора

1. В случай на липса на съответствие с договора потребителят има право да поиска стоката да бъде приведена в съответствие от страна на продавача безплатно чрез ремонт или замяна в съответствие с член 11.
2. Ремонтът или замяната се извършват в разумен срок и без значително неудобство за потребителя, като се вземат предвид естеството на стоката и целта, за която потребителят е искал стоката.
3. Потребителят има право на пропорционално намаление на цената съгласно член 12 или право да прекрати договора съгласно член 13, когато:
 - а) ремонтът или замяната са невъзможни или незаконни;
 - б) продавачът не е извършил ремонт или замяна в разумен срок;
 - в) ремонтът или замяната ще причинят значителни неудобства на потребителя; или
 - г) продавачът е заявил или обстоятелствата показват, че продавачът няма да приведе стоката в съответствие с договора в рамките на разумен срок.
4. Потребителят има право да задържи плащането на евентуални дължими вноски от цената, докато продавачът не приведе стоката в съответствие с договора.
5. Потребителят няма право на средство за правна защита, ако самият той е допринесъл за липсата на съответствие с договора или за последиците от такава липса.

Член 10

Замяна на стока

1. Когато продавачът поправя липсата на съответствие с договора чрез замяна, той взема обратно заменяните стоки за своя сметка, освен ако след като потребителят е уведомил продавача за липсата на съответствие с договора страните са се договорили за друго.
2. Когато потребителят е монтирал стоката по начин, съобразен с нейното естество и цел, преди липсата на съответствие с договора да бъде установена, задължението за обратно приемане на заменената стока включва отстраняването на несъответстващата стока и монтажа на заместващата стока или поемане на свързаните с това разходи.

3. Купувачът не дължи плащане за ползването на заменената стока за времето преди замяната.

Член 11

Избор на потребителя между ремонт и замяна

Потребителят може да избира между ремонт и замяна, освен ако избраният вариант е невъзможен, незаконен или, в сравнение с другия вариант, би наложил на продавача непропорционално големи разходи, като се вземат предвид всички обстоятелства, включително:

- а) стойността, която стоката би имала, ако нямаше липса на съответствие с договора;
- б) значимостта на липсата на съответствие с договора;
- в) възможността алтернативният вариант да бъде осъществен без значително неудобство за потребителя.

Член 12

Намаление на цената

Намалението на цената е пропорционално на обезценяването на получената от потребителя стока в сравнение със стойността, която стоката би имала, ако съответства на договора.

Член 13

Право на потребителя да прекрати договора

1. Правото да прекрати договора се упражнява от потребителя чрез уведомяване на продавача с всяко подходящо средство.
2. Когато липсата на съответствие с договора засяга само някои от стоките, доставени съгласно договора, и е налице основание за прекратяване на договора в съответствие с член 9, потребителят може да прекрати договора само по отношение на въпросните несъответстващи стоки и на евентуални други стоки, които е придобил като аксесоар към тях.
3. Когато потребителят прекрати договора като цяло или по отношение на някои от доставените съгласно договора стоки в съответствие с параграф 2:
 - а) продавачът връща на потребителя заплатената цена своевременно, като във всички случаи това трябва да стане не по-късно от 14 дни от получаване на уведомлението, и поема разходите, свързани с възстановяването на средствата;
 - б) потребителят връща своевременно стоките на продавача за сметка на продавача, като във всички случаи това трябва да стане не по-късно от 14 дни от изпращането на уведомлението за прекратяване;
 - в) когато стоката не може да бъде върната поради погиване или загуба, потребителят заплаща на продавача паричната стойност, която несъответстващата стока би имала към датата, когато връщането е трябвало да бъде извършено, ако бе останала у потребителя до тази дата

без да е погинала или загубена, освен ако погиването или загубата са причинени от липсата на съответствие на стоката с договора; и

- г) потребителят плаща за обезценяването на стоката само доколкото то надвишава амортизацията вследствие на нормална употреба. Плащането за обезценяване не надвишава платената за стоката цена.

Член 14

Срокове

Потребителят има право на правна защита във връзка с липсата на съответствие на стоката с договора, когато липсата на съответствие бъде установена до две години от съответния момент за установяване наличието на съответствие. Ако по силата на националното законодателство правата по член 9 са обвързани с давностен срок, този срок не може да бъде по-кратък от две години, считано от съответния момент за установяване наличието на съответствие с договора.

Член 15

Търговски гаранции

1. Всяка търговска гаранция обвързва гаранта съгласно условията, посочени в:
- а) преддоговорната информация, предоставена от продавача, включително евентуалните преддоговорни изявления, представляващи неразделна част от договора;
 - б) реклама, направена по време на сключването на договора или преди това; и
 - в) заявлението за предоставяне на търговска гаранция.

Ако заявлението за предоставяне на гаранция е по-малко благоприятно за потребителя в сравнение с условията, предвидени в предоставената от продавача преддоговорна информация или в рекламата, търговската гаранция е обвързваща съгласно условията, предвидени в преддоговорната информация или рекламата във връзка с търговската гаранция.

2. Заявлението за предоставяне на гаранция се предоставя на траен носител и е съставено на ясен и разбираем език. То включва следното:
- а) ясно посочване на законните права на потребителя, предвидени в настоящата директива, и ясно заявление, че търговската гаранция не засяга тези права; и
 - б) условията на търговската гаранция, които надхвърлят законните права на потребителя, информация за срока на гаранцията, възможността за прехвърлянето ѝ, териториалния ѝ обхват и наличието на евентуални разноски, които потребителят може да понесе, за да се възползва от търговската гаранция, името и адреса на гаранта и, ако е различно от гаранта, лицето, към което следва да бъдат отправяни рекламациите, както и процедурата за отправяне на рекламации.

3. За целите на настоящия член „траен носител“ означава всеки инструмент, даващ възможност на страните да съхраняват информация, изпратена лично до

тях, по начин, който позволява бъдещото ѝ използване за период от време, съответстващ на целите, за които е предназначена информацията, и който позволява идентичното възпроизвеждане на съхранената информация.

- 3.4. Неспазването на изискванията по параграф 2 не засяга обвързващия характер на търговската гаранция по отношение на гаранта.
- 4.5. ~~Държавите членки могат да установяват допълнителни правила относно други аспекти, отнасящи се до търговските гаранции, които не са уредени в настоящия член доколкото тези правила не намаляват посочената в настоящия член защита.~~

Член 16

Право на регресен иск

Когато продавачът носи отговорност пред потребителя поради липса на съответствие с договора, дължаща се на действие или бездействие от страна на лице, намиращо се на предшестващ етап на веригата от сделки, продавачът има право да използва средства за правна защита срещу отговорното лице или лица по веригата от сделки. Лицето, срещу което продавачът може да използва средства за правна защита, и съответните действия и условията за упражняването им, се определят в националното законодателство.

Член 17

Прилагане

1. Държавите членки осигуряват наличието на подходящи и ефективни средства за гарантиране на спазването на настоящата директива.
2. Средствата, посочени в параграф 1, включват разпоредби, по силата на които един или няколко от посочените по-долу органи, определени от националното законодателство, могат да сезират съгласно националното законодателство съдилищата или компетентните административни органи с цел да се гарантира прилагането на националните разпоредби, транспониращи настоящата директива:
 - а) публични органи или техни представители;
 - б) организации на потребителите, които имат правен интерес да защитават потребителите;
 - в) професионални организации, които имат правен интерес да предприемат действия.

Член 18

Задължителен характер

Всяка договорна клауза, която в ущърб на потребителя изключва прилагането на национални мерки, транспониращи настоящата директива, предвижда изключение от тях или изменя действието им преди потребителят да е отнесъл на вниманието на продавача липсата на съответствие на стоките с договора, не е обвързваща за потребителя, освен ако страните по договора изключат, предвидят изключение или

изменят действието на изискванията по членове 5 и 6 в съответствие с член 4, параграф 3.

Член 19

Изменения на Директива 1999/44/ЕО, Регламент (ЕО) № 2006/2004 и Директива 2009/22/ЕО

1. ~~Член 1 от Директива 1999/44/ЕО се изменя, както следва:~~

а) параграф 1 се заменя със следното:

~~„1. Целта на настоящата директива е сближаването на законовите, подзаконовите и административните разпоредби на държавите членки относно някои аспекти на договорите за продажба на потребителски стоки и свързаните с тях гаранции, които не са договори за продажба от разстояние, с цел да се осигури еднакво минимално ниво на защита на потребителите в контекста на вътрешния пазар.“~~

б) параграф 2 се изменя, както следва:

i) буква е) се заменя със следното:

~~„е) ремонт означава привеждането, в случай на липса на съответствие, на потребителските стоки в съответствие с договора за продажба;“~~

ii) добавя се следната буква:

~~„ж) договор за продажба от разстояние означава всеки договор за продажба, сключен в рамките на организирана система от разстояние без едновременното физическо присъствие на продавача и потребителя, чрез изключителното използване на едно или повече средства за комуникация от разстояние, включително чрез интернет, до сключването на договора, включително и момента на сключване на договора.“~~

21. В приложението към Регламент (ЕО) № 2006/2004 се добавя следната точка 11 се заменя със следното:

~~„22. Директива (ЕС) N/XXX на Европейския парламент и на Съвета от XX/XX/201X г. относно някои аспекти на договорите за онлайн продажби и други продажби на стоки от разстояние продажба на стоки, за изменение на Регламент (ЕО) № 2006/2004 и на Директива 2009/22/ЕО и за отмяна на Директива 1999/44/ЕО (ОВ ...).“~~

32. В приложение I към Директива 2009/22/ЕО се добавя следната точка 7 се заменя със следното:

~~„167. Директива (ЕС) N/XXX на Европейския парламент и на Съвета от XX/XX/201X г. относно някои аспекти на договорите за онлайн продажби и други продажби на стоки от разстояние продажба на стоки, за изменение на Регламент (ЕО) № 2006/2004 и на Директива 2009/22/ЕО и за отмяна на Директива 1999/44/ЕО (ОВ ...).“~~

Член 20

Преходни разпоредби

1. Настоящата директива не се прилага за договори, сключени преди [дата: две години след влизането в сила на настоящата директива].

2. Държавите членки гарантират, че законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива, се прилагат от [дата: две години след влизането в сила] спрямо всички договори, сключени след тази дата.

Член 21

Отмяна на Директива 1999/44/ЕО на Европейския парламент и на Съвета

Директива 1999/44/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 25 май 1999 г. относно някои аспекти на продажбата на потребителски стоки и свързаните с тях гаранции се отменя считано от [дата: две години след влизането в сила]. Позоваванията на отменената директива се считат за позовавания на настоящата директива и се четат съгласно таблицата на съответствието, представена в приложение 1.

Член 202

Транспониране

1. Държавите членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива най-късно до [дата: две години след влизането в сила на директивата].
2. Когато държавите членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите членки.
3. Държавите членки съобщават на Комисията текста на разпоредбите от националното законодателство, които приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 243

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването ѝ в Официален вестник на Европейския съюз. Независимо от това, член 19 се прилага от [дата: две години след влизането в сила на настоящата директива].

Член 224

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите членки.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател